

Sag T-137/02

Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Statsstøtte — annullationssøgsmål — henstilling 96/280/EF —
begrebet små og mellemstore virksomheder (SMV)«

Rettens dom (Fjerde Udvidede Afdeling) af 14. oktober 2004 II - 3545

Sammendrag af dom

1. *Statsstøtte — forbud — undtagelser — støtteordninger, der kan anses for forenelige med fællesmarkedet — Kommissionens skøn — domstolsprøvelse — grænser*
(Art. 87, stk. 3, EF og art. 88 EF)

2. *Statsstøtte — forbud — undtagelser — Kommissionens meddelelse om rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder — definition af begrebet »små og mellemstore virksomheder« — fortolkning af kriteriet om uafhængighed*

(Kommissionens henstilling 96/280 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder; Kommissionens meddelelse om Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder)

1. Når retligt forskellige fysiske og juridiske personer udgør en økonomisk enhed, skal de behandles som en enkelt virksomhed for så vidt angår anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler.

På statsstøtteområdet opstår spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en økonomisk enhed, navnlig, når støttemodtageren skal identificeres. Kommissionen har i denne henseende en vid skønsbeføjelse ved afgørelsen af, om selskaber i samme koncern skal anses for at være en økonomisk enhed eller for at udgøre juridisk og økonomisk uafhængige selskaber for så vidt angår anvendelsen af statsstøtteordningen. Kommissionens skønsbeføjelse indebærer en bedømmelse af komplicerede økonomiske og faktiske omstændigheder. Det tilkommer ikke Fællesskabets retsinstanser at sætte deres skøn med hensyn til økonomiske forhold i stedet for det, der er anlagt af den institution, der har vedtaget beslutningen. Rettens prøvelse må i sådanne tilfælde begrænses til en kontrol af, om procedure- og begrundelsesforskrifterne er overholdt, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, samt til, om der foreligger en åbenbar fejl ved vurderingen af de nævnte faktiske omstændigheder,

eller om der er begået magtfordrejning. Det fremgår endvidere af selve ordlyden af artikel 87, stk. 3, EF og artikel 88 EF, at Kommissionen »kan« betragte den form for støtte, der er omhandlet i den førstnævnte bestemmelse, som forenelig med fællesmarkedet. Heraf følger, at selv om Kommissionen altid bør tage stilling til, om en statsstøtte, som den fører tilsyn med, er forenelig med fællesmarkedet, selv om støtten ikke er anmeldt til Kommissionen, er den ikke forpligtet til at erklære en sådan støtte for forenelig med fællesmarkedet.

(jf. præmis 50-53)

2. Kommissionen er bundet af de rammebestemmelser eller meddelelser, som den

vedtager på området for tilsyn med statsstøtte, for så vidt som disse ikke afviger fra traktatens bestemmelser, og de er blevet accepteret af medlemsstaterne.

Det fremgår i denne forbindelse af punkt 1.2 i Kommissionens meddelelse om Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV), offentliggjort i 1996, at den positive indstilling, Kommissionen har haft til sådan støtte, er berettiget ved de mangler ved markedet, der betyder, at disse virksomheder er stillet over for en række handicaps, og som er til hinder for en socialt og økonomisk set ønskelig udvikling af SMV, og af punkt 3.2 i meddelelsen, at for at falde ind under rammebestemmelsernes definition af SMV skal en virksomhed opfylde tre kriterier, nemlig et kriterium om antal medarbejdere, et finansielt kriterium og et kriterium om uafhængighed. Hvad angår sidstnævnte kriterium bestemmer artikel 1, stk. 3, i bilaget til Kommissionens henstilling 96/280 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder, at ved uafhængige virksomheder forstås virksomheder, hvor en enkelt virksomhed eller flere virksomheder i fællesskab, der ikke opfylder definitionen på en SMV, ikke besidder 25% eller derover af kapitalen eller stemmerettighederne. Artikel 1, stk. 4, i bilaget bestemmer endvidere, at ved beregning af de i stk. 1 omhandlede tærskler skal tallene for den pågældende virksomhed og for alle de virksomheder, som den direkte eller

indirekte kontrollerer gennem besiddelse af 25% eller derover af kapitalen eller af stemmerettighederne, sammenlægges.

Man kan imidlertid ikke udskille en retsaks konklusion fra dens betragtninger, hvorfor den om nødvendigt må fortolkes under hensyntagen til de betragtninger, som har ført til dens vedtagelse.

Det fremgår særligt af 18., 19. og 22. betragtning til henstillingen samt af punkt 3.2 i meddelelsen om rammebestemmelserne for SMV, at formålet med uafhængighedskriteriet er at sikre, at de foranstaltninger, som indføres til fordel for SMV, reelt skal gavne de virksomheder, for hvilke størrelsen er et handicap, og ikke dem, der tilhører en stor koncern, og som derfor har adgang til økonomiske midler og bistand, som ikke står til rådighed for konkurrenter af lignende størrelse, som ikke tilhører en stor koncern. Det fremgår endvidere, at for alene at gavne virksomheder, som faktisk er uafhængige SMV, er der behov for at udelukke juridiske konstruktioner bestående af SMV, som danner en gruppe, hvis økonomiske styrke er større end en sådan virksomheds, og at man skal sikre sig, at definitionen af SMV ikke omgås af rent formelle grunde.

Artikel 1, stk. 3 og 4, i bilaget til henstilling 96/280 skal derfor fortolkes i lyset af dette formål, således at tallene for en virksomhed, der ejes for mindre end 25%’s vedkommende af en anden virksomhed, skal tages i betragtning ved beregningen af tærsklerne i samme

artikel, stk. 1, idet disse virksomheder, som formelt er adskilte, dog udgør en økonomisk enhed.

(jf. præmis 54 og 56-63)